

humans retenien, arplegaven i guardaven les aigües de les pluges i aconseguien cobrir totes les necessitats de cultius, ramats i homes.

El Povet de Morinilla té un nivell freàtic actual de dos metres de profunditat i mai s'ha acabat de secar. En la antiguitat devia ser un brollador d'aigua on al voltant d'ell s'assentaren cultures antigues des de l'Edat de Ferro, d'això fa uns 3500 anys. Aquests habitants eren una societat de caçadors, recol·lectors i feien alguns cultius agrícoles molt primitius i poc pareguts al nostre model del masover-agricultor-ramader, però sí que trobem en els bancals de dalt del Pou restes ceràmiques d'un assentament islàmic de fa 1000 anys aproximadament. Aquesta gent i el seu model de vida sí que sembla ser de veritables masovers.

ELS INVASORS DE LA CULTURA ISLÀMICA

La invasió musulmana de la Península Ibèrica va començar al 711 d.C. i es va donar per acabada el 718 d.C., el mateix any que començà la reconquesta pels cabdills cristians, que culminarà el 1492 d.C. en ser conquerida Granada pels Reis Catòlics, a l'últim rei moro.

1) Els primers invasors dels regnes visigots van ser les tribus berebers que ocupaven tot el nord i nordoest d'Àfrica (711-1090 d.C. aproximadament): regnes de Taifes.

2) Els segons invasors van ser els almoràvits (dominació 1047-1147) provinents de les dinasties berebers de la zona del Senegal i Mauritània; pertanyien a un moviment polític religiós fundat al segle XI, formaren una orde militar-religiosa que es preparava per a combatre els infidels cristians i berebers; eren autèntics moros que portaven el rostre cobert per un vel.

3) Els tercers invasors van ser els almohades (dominació 1146-1269) pertanyents a una secta o moviment polític religiós islàmic-musulmà. Al 1212 són derrotats pels cristians, a les Navas de Tolosa i allí començà el declivi dels almohades.

4) En 1234 l'Orde del Temple prengué possessió del Castell de Xivert.

5) En 1233 fou conquerida les

Coves de Vinromà i el seu terme, per les tropes del Rei JAUME I que la donà al noble aragonès Don Blasco de Alagón el 1235.

6) La "Carta Puebla" de les Coves de Avinroman i tot el seu Terme va ser concedida l'11 de novembre de 1281 per Don Artal d'Alagón i la seva dona Doña Teresa Peréz, filla de Don Pere Rei de Aragó.

7) Amb les breus dades que hem referenciat, vull ressaltar que el domini musulmà va estar ple de conflictes, guerres, escaramusses frontereres, disputes pel poder, per religions, per les ideologies.. etc. Per aquests motius, la població rural, degut a la seua indefensió, hauria patit molt i moltíssimes vegades, els tocava vore's obligats a abandonar les seues zones d'hàbitat i desplaçar-se/refugiar-se a d'altres indrets més segurs. Sense cap dubte, hauria d'haver-hi èpoques de Pau, tranquil·litat i prosperitat, però deuriem ser curtes, de 15 o 20 anys com a màxim.

Pel motiu esmentat, les alqueries islàmiques tan aïllades no podien ser molt pròsperes i duradores; sense cap dubte, l'alqueria de Morinilla és un bon exemple, era molt humil, i en aparença concebuda amb intenció de futur, de crear un poblament urbà, annex a una cruïlla d'enllaços i vies de comunicacions islàmiques molts importants.

L'AGRICULTURA ACTUAL ALS MASOS

1) El paisatge agrícola que s'aprecia és quasi tot constituït per bancalaments fets de parets de pedra seca, que s'enfilen pels vessants de les muntanyes on s'havia de llaurar amb animals de ferradura i on

Barranc La Canterera.